

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci obvineného **M. Š. a spol.** pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 24. januára 2012 v Bratislave o dovolaní obvineného M. Š. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. februára 2011, sp. zn. 4 To 11/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. Š. sa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej len krajský súd) podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného M. Š. proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II (ďalej len okresný súd) z 9. novembra 2010, sp. zn. 5 T 195/2009.

Rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný Š. uznaný za vinného pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných o psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c/, d/ ods. 2 písm. e/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že spoločne s obžalovanou R. S. (už právoplatne odsúdenou)

od presne nezisteného času mesiaca máj 2009 až do 23.7.2009 v Bratislave, v mestskej časti V., na B., v pivničných priestoroch, patriacich k bytu č. 7 na treťom poschodí, M.... Š. po vzájomnej dohode s R. S., bez povolenia Ministerstva zdravotnícka SR, v rozpore s ustanovením § 4 ods. 1, ods. 4 Zákona č. 139/1998 Zb. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, skladovali a ukrývali omamné látky, ktoré M.... Š. predával nezisteným osobám, pričom dňa 23.7.2009 pri domovej prehliadke u R. S.

v Bratislave, na B., v pivnici, bolo zaistených 6 kusov plastových vreciek s tlakovým uzáverom s obsahom heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu s celkovou hmotnosťou 298,38 g, o koncentrácii účinnej látky 12,6 % hmotnostných, ktoré množstvo obsahujúce 37,596 g absolútneho diacetylmorfínu zodpovedá najmenej 1880 obvykle jednorázovým dávkam drogy a 4 kusy plastových vreciek s tlakovým uzáverom s obsahom heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu s celkovou hmotnosťou 24,388 g, o koncentrácii účinnej látky 12,3 % hmotnostných, ktoré množstvo obsahujúce 3,0 g absolútneho diacetylmorfínu zodpovedá najmenej 150 obvykle jednorázovým dávkam drogy, ktorého hodnota celkom na čiernom trhu predstavuje najmenej 20.300 eur (611.557,80 Sk), pričom heroín (diacetylmorfín) je zaradený do I. skupiny omamných látok v zozname omamných a psychotropných látok podľa Zákona č. 139/1998 Zb. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch.

Za uvedený obzvlášť závažný zločin bol obžalovanému M. Š. podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ a § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. bol obžalovaný na výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest prepadnutia vecí, a to finančných čiastok 2.000,- CZK a 1.645 eur, nachádzajúcich sa na depozitných účtom D. a D. pod položkami X. a X. a zároveň bolo podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. rozhodnuté, že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj ochranný dohľad na dobu 2 roky.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený Š. písomným podaním obhajcu.

Ako právny dôvod dovolania označil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Tr. por.

Konkrétne rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo vytýka tieto chyby:

Dovolateľ úvodom textu svojho podania uvádza, že obvinený má právo nazerat' do spisu, avšak bez spojitosti s konkrétne formulovanou námietkou v tomto smere.

Ďalej namieta, že spoluobvinenej S. mal byt' vzhľadom k jej nízkej mentálnej vyspelosti zodpovedajúcej veku sedem rokov ustanovený opatrovník, ktorý mal uplatňovat' jej práva v konaní a tento opatrovník jej mal zvolit' obhajcu. Obvinená nemala byt' stíhaná a odsúdená, keďže zákonodarca mal hranicou veku 14 rokov pre trestnoprávnu zodpovednosť na mysli, že uvedená hranica zaručuje rozumovú vyspelosť, ktorá umožňuje konkrétnej osobe chápat' význam a nebezpečnosť protiprávneho konania. Opretie odsudzujúceho rozsudku vo vzťahu k obvinenému Š. o „dôkazy podané“ obvinenou je v rozpore so zákonným zistením dôkazu v trestnom konaní.

Na hlavnom pojednávaní sa obvinená po položení otázky, či bude vypovedat' radila s obhajcom, hoci to už v tomto momente nie je zákonom dovolené. Výpovede obvinenej z prípravného konania, čítané na hlavnom pojednávaní, nie sú jej výpoveďami, nakoľko nie je schopná zložitých dokonalých súvetí s odbornými výrazmi. Ide o formulácie vyšetrovateľa, čo potvrdil pri výsluchu na hlavnom pojednávaní i znalec.

Vzhľadom k tomu, že pri niektorých úkonoch v prípravnom konaní nebol obhajca obvineného prítomný, nemohol ich súd na hlavnom pojednávaní vykonať čítaním zápisníc o týchto úkonoch. Niektoré zápisnice v spise chýbali a musel ich zaobstarat' až krajský súd v odvolacom konaní.

Obvinenému, resp. obhajcovi nebolo do skončenia konania napriek opakovaným žiadosťiam umožnené nazriet' do utajovaných dokladov, ktoré potvrdzujú zákonnosť nariadenia odpočúvania a záznamov o tom kto, kedy a na akých prístrojoch tieto odposluchy realizoval.

Počet obvinených sa v priebehu konania zúžil z piatich na dvoch. Z ich okruhu vypadol Š. Š., ktorý mal podľa pôvodného obvinenia drogy tiež distribuovat'. Pokiaľ ide o M. Š., nie je zdokumentovaný žiaden jeho kontakt so S., pri ktorom by si odovzdávali drogy a žiadna osoba, ktorá by si od neho drogy kúpila. To sa týka aj odposluchov telefonických hovorov. S drogami skladovanými jeho bratom obvinený (dovolateľ) nedisponoval.

Konanie obvineného je úplne iné, než pre ktoré sa začalo trestné konanie a bolo vznesené obvinenie.

Na základe uvedeného dovolateľ žiada, aby v dôsledku porušenia zákona v neprospech obvineného najvyšší súd zrušil napadnuté rozhodnutie a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec znovu prejednal a rozhodol podľa § 386 ods. 1 a 2, § 388 Tr. por.

Okresná prokuratúra sa k podanému dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd ako dovolací súd v zmysle § 377 Tr. por. vykonal predbežný prieskum podľa § 378 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na postup podľa § 382 písm. a/ ,b/, d/, e/ alebo f/ Tr. por., a že pri predmetných dovolacích námietkach je splnená podmienka ich skoršieho uplatnenia v konaní v zmysle § 371 ods. 3 Tr. por. v znení účinnom pred 1. septembrom 2011 (§ 567j ods. 7 Tr. por.).

Zároveň však zistil, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Dôkazná prípustnosť výpovede spoluobžalovanej S.

Dovolací súd sa nezaoberal otázkou trestnoprávnej zodpovednosti menovanej, rozhodnutia o vine ktorej sa prejednávane dovolanie netýka. V kontexte dovolacieho prieskumu len podotýka, že vek 14tich rokov, ktorý je spodnou hranicou veku páchatel'a podľa § 22 ods. 1 Tr. zák. je vekom fyzickým, nie vekom podľa úrovne jeho mentálnej vyspelosti.

Rovnako pokiaľ ide o trestnoprávnu zodpovednosť spoluobžalovanej ako páchatel'a z hľadiska príčetnosti, teda duševného stavu v čase spáchania činu (prítomnosť ovládacej a rozpoznávacej zložky v zmysle § 23 Tr. zák.), túto hodnotil súd prvého a druhého stupňa na základe vykonaných dôkazov, najmä znaleckého posudku. Ak by však aj dospel (k čomu nedošlo) v tomto smere k negatívnemu záveru, nemožnosť považovať dotknutú osobu za páchatel'a trestného činu (čo by vyvolalo jej oslobodenie spod obžaloby podľa § 285 písm. d/ Tr. por.) neznamená, že výpoveď takého obžalovaného nemôže byť zdrojom dôkaznej informácie vo vzťahu k spoluobžalovanému. Predmetnú výpoveď je potrebné hodnotiť ako ostatné dôkazy, podľa kritérií § 2 ods. 12 Tr. por. (a teda aj zohľadnení úrovne

duševnej vyspelosti vypočúvanej, resp. vypovedajúcej osoby). Rovnako môže byť takáto osoba vypočutá ako svedok, ak z dôvodu nepríčetnosti nebola vôbec obvinená, alebo ak proti nej vedené trestné stíhanie bolo z uvedeného dôvodu zastavené (§ 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por.), poprípade ak bolo toto stíhanie prerušené z dôvodov podľa § 228 ods. 2 písm. c/ Tr. por., resp. § 283 ods. 1 Tr. por. v nadväznosti na skôr uvedené ustanovenie. Aj pri výsluchu svedka sa tu použijú vyššie uvedené kritéria hodnotenia takého dôkazu.

Do hodnotenia výpovede spoluobžalovanej S. ako dôkazu, ktorý prispel k odsúdeniu obvineného (dovolateľa) nemôže dovolací súd zasahovať, nakoľko hodnotenie dôkazov sa vymyká z rámca dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia, ak bolo dovolanie podané podľa § 371 ods. 1 Tr. por. (viazanosť dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.).

Pokiaľ ide o potrebu ustanovenia opatrovníka (ako súčasť zákonného postupu pri výkone dôkazu výpoveďou obvineného, resp. obžalovaného), ktorú dovolanie požaduje, platí nasledovné:

Opatrovník ustanovený podľa § 35 ods. 2 Tr. por. vykonáva práva zákonného zástupcu obvineného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená.

Takým zákonným zástupcom je súdom ustanovený opatrovník osoby, ktorú súd pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd obmedzil (§ 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a zákonný zástupca maloletej osoby podľa Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov).

U obvinenej S. o žiadnu z uvedených situácií nešlo. Preto nebolo potrebné (ani možné) ustanoviť jej opatrovníka na výkon práv zákonného zástupcu, ktorého menovaná nemá.

Nevyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 18. mája 2010, žeby sa obžalovaná S. radila po položení otázky zo strany súdu, či odmieta vypovedať, s obhajcom (čo sa malo stať podľa dovolania).

Pokiaľ ide o výpovede obvinených z prípravného konania, čítané na hlavnom pojednávaní, formulácie použité pri protokolácii vyšetrovateľom (za prítomnosti obhajcu obvinenej) nemajú komplikovaný, resp. odborný obsah (ako uvádza dovolanie), ktorý by spochybnil autentickosť dotknutých výpovedí z hľadiska podstaty ich obsahu. Ak znalec MUDr. M.. na hlavnom pojednávaní uvádza, že v zápisniciach o výsluchu obvinenej z prípravného konania ide o formulácie, ktoré už boli upravené tým, kto tento výsluch viedol, ide zákonne prípustný postup, ak formulačná úprava nemení zmysel a obsah výpovede. Podľa § 124 ods. 1 Tr. por. sa výpoveď obvineného zapíše do zápisnice podľa diktátu vypočúvajúceho v priamej reči a „pokiaľ možno“ doslova. Vzhľadom ku sťaženej komunikácii s obvinenou z dôvodu jej osobnostnej zaostalosti bola teda formulačná úprava možná, ale len taká, ktorá spĺňa vyššie uvedené kritéria. O ich splnení ani dovolací súd (rovnako ako krajský súd) nepochybuje, nakoľko pri všetkých výsluchoch R. S. ako obvinenej bol prítomný jej obhajca a zápisnica bola vždy po výsluchu prečítaná bez žiadosti o doplnenie alebo opravy v zmysle § 124 ods. 2 Tr. por., čo je v jednotlivých zápisniciach výslovne uvedené.

Čítanie zápisníc o výpovediach z prípravného konania na hlavnom pojednávaní

Pokiaľ dovolateľ namieta bez bližšej konkretizácie, že pri niektorých úkonoch nebol prítomný obhajca obvineného Š., preto sa nemohli zápisnice o nich čítať na hlavnom pojednávaní, tu je potrebné konštatovať:

Pri výpovediach z prípravného konania, čítaných na hlavnom pojednávaní (obaja obvinení a svedkyňa B. Š.), obhajca JUDr. S. bol buď prítomný, alebo bol o výsluchu upovedomený podľa § 213 ods. 3 Tr. por. Bol teda dodržaný zákonný postup v prípravnom konaní ako predpoklad čítania výpovede, či už obvinených, alebo svedka na hlavnom pojednávaní.

Výnimkou je výsluch obvinenej S. z 24. novembra 2009, kde nie je k zápisnici pripojená doručka o upovedomení obhajcu.

V uznesení vyhlásenom na hlavnom pojednávaní 18. mája 2010 podľa § 258 ods. 4 Tr. por. nie je špecifikované, ktoré zo zápisníc o výsluchu obvinenej boli čítané. Podľa obsahu odôvodnenia rozsudku okresného súdu (č.l. 4 ods. 2) išlo len o výpovede z 24. júla 2009 (JUDr. S. prítomný) a z 23. októbra 2009 (JUDr. S. predbežne upovedomený). Nesúlad so

zákonom teda pri výkone uvedených dôkazov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu prvého stupňa, teda nemožno konštatovať.

Nemožnosť obvineného, resp. jeho obhajcu oboznámiť sa s listinami, potvrdzujúcimi legálnosť odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky

Samotné prepisy dotknutých telefonických hovorov spĺňajú náležitosti podľa § 115 ods. 6 veta prvá Tr. por. (vrátane čísla odpočúvaného mobilného telefónu, času odpočúvania, identifikácie policajného útvaru vykonávajúceho odposluch a záznam, a tiež označenie príkazu na odpočúvanie podľa súdu, spisovej značky a dátumu vydania príkazu).

Podľa záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu z 8. decembra 2009 bol predmetný príkaz sudcu obhajcovi predložený k nahliadnutiu po podpísaní vyhlásenia o mlčanlivosti a oboznámení sa s právnou úpravou ochrany utajovaných skutočností. Vyhlásenie o mlčanlivosti, podpísané obhajcom JUDr. S. je pripojené k predmetnému záznamu.

Tým boli pri splnení podmienok podľa § 161 Tr. por. a § 35 ods. 2 zák. č. 215/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov naplnené práva obhajoby vo vzťahu k dotknutému dôkazu v zmysle (neoprávnene) vytýkanom v dovolaní. Následné zistenie okresného súdu, prezentované na hlavnom pojednávaní konanom 9. novembra 2010, ktoré konštatuje vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v prejednávanej veci je v uvedenom smere z hľadiska práv obhajoby duplicitné, zároveň je potvrdením verifikácie legálnosti odposluchu samotným súdom.

Pokiaľ ide o zvyšok obsahu dovolania v jeho závere, týka sa hodnotenia dôkazov, čo sa vymyká, ako už bolo uvedené, dovolaciemu prieskumu vykonávanému z dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V konečnom dôsledku, dovolateľ vo vzťahu k rozsudku okresného súdu uvádza, že „toto konanie je úplne iné, než pre ktoré sa začalo trestné stíhanie a bolo vznesené obvinenie“.

K tomu dovolací súd uvádza, že totožnosť skutku, pre ktorý sa začalo trestné stíhanie uznesením z 24. marca 2009, bolo vznesené obvinenie uznesením z 24. júla 2009, bola

podaná obžaloba 28. decembra 2009 a ktorý je obsahom výroku rozsudku okresného súdu, je vo vzťahu k obvinenému Š. zachovaná, a to bez ohľadu na úpravu skutku, vrátane vypustenia konania tretích osôb z jeho obsahu, oproti vznesenému obvineniu. Vždy ide o skladovanie a predaj omamných látok obvineným, v čom je obsiahnuté konanie aj jeho následok zodpovedajúci použitej právnej kvalifikácii, pričom pri zachovaní podstaty skutku sa môže jeho podoba na základe výsledkov dokazovania až po meritórne rozhodnutie súdu meniť. Bližšie túto okolnosť dovolací súd nerozoberá, nakoľko sa vymyká dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Možno teda konštatovať, že v rozsahu dovolaními uplatnených námietok, ktorými je dovolací súd viazaný (§ 385 Tr. por.) nedošlo k porušeniu práv obhajoby v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., k okolnosti založenia rozhodnutia na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané v súlade so zákonom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., ani k splneniu iného dovolacieho dôvodu.

Najvyšší súd teda dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por., nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. Rozhodol tak na neverejnom zasadnutí, nariadenom podľa § 381 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 24. januára 2012

**JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu**

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková